

שיגעון שומרי-הראש אינו מיוחד למנהיגי ישראל.

הוא חוזר על תופעה הקיימת בממלכת הקופים

הבאבון הדראשי

בו סכין, לפוצץ מיטען-נפץ מתחת למכור ביתו?

התשובה היא: אף לא איש. קשה להעלות על הדעת עסקן מיפני לגני בישראל הנתון בסכנה פחות ממנו.

אבל ידיו מסתובב יום-יום, כשפמליה של שומרי-ראש צמודה אליו, ואינה מתרחקת ממנו אף מרחק של עשרים מטרים. אילו פורסמה הודעה משותפת של הנהלת הפשע המאורגן בישראל ומיפקדת הכוחות המזוינים של אש"ף, המכריזה עליו כעל המטרה מס' 1 ברשימת-הרצח שלהם, לא יכלה להיות שמירה קפדנית יותר על ביטחונו.

ומה שטוב לסגן האחד, טוב לסגן השני. יתכן שהיו כמה אורחים שמעשיו של שר-האוצר שימחה ארליך לא מצאו חן בעיניהם, ובהתקפות של זעם גוראי אף כתבו על כך מיכתבים למערכות. אך מאז שנטש את האוצר והפך סגן הביב וחסרי תפקיד, פסקו גם מיכתבים אלה.

הכל אהובים את שימחה ארליך. אני משוכנע שמיליון אורחים היו מוכנים ברצון לחתום על הצהרת-חיבה לארליך, תמורת ויתורו על שומרי-הראש היקרים.

אולם זה לא יעזור. כי שומרי-הראש לא נועדו להגן על ארליך מפני מתנקשים. הם באים להגן עליו מפני החשד הנורא שהוא פחות חשוב מייגאל ידין, או אריק שרון, או עזר וייצמן, או משה דיין (שאנו עדיין מספקים לו, על חשיבותו, שמירה רציפה).

— מילבד ראש-הממשלה — שווים. לכל אחד מהם (וגם לראש-הממשלה) יש רק קול אחד בהצבעה בממשלה. דעתו של שר-התיקורת שקולה כנגד קולו של שר-הביטחון, גם בהכרעות ביטחוניות. **אולם למעשה יש שרים "בכירים", ושרים שאינם כאלה. והבכיר טיפ החיצוני לכך הוא שומרי-הראש. ולגבי רוב הבחורים הטובים האלה, ה**

עכשיו, שאינם דורכים על הדשא בהפגנותיהם? מפני ה"מתבלים" שיארכו לשר שרון במיסדרונות הכנסת? **מי ביכלד עלול להתנבל גופנית לשר שרון?**

כל ברידעת מבין כי סיכוייו של השר שרון ליפול קורבן לתאונת-דרכים, או לסוס משתולל בחוותו, גדולים לאין שיעור

ה תמונה מזכרת לכולנו מן הטליוויזיה, וגם מן החיים. השר בא לבקר בית-הרושת, בית-ספר, עיריית-פתוח או כנס כלשהו. אין הוא בא כאחד האדם. אין הוא פוסע ברחוב כמוך וכמוני.

הוא צועד בראש פמליה. קבוצה של אנשים — מזכירות, ראשי-לשכות, שומרי-ראש, מלחכי-סיכה למיניהם, צועדים עימו, וקצת מאחוריו.

המנהיג צועד נמרצות, זקוף, מרדף לחשיכותו הרבה. הצירי-עצד מאחוריו צועדים אנשי הפמליה, גם הם בעוז ובאוק, תוך תנועות נמי רצות של הזרועות, דרכים וערים.

לשווא תנסה לפענח מהו תפקידם של אלה באירוע זה. מפני מי שומרים שומרי-הראש על ראשו היקר של המנהיג בבית-החרושת, שכל עובדיו גאים לקבל את פניו? מה יכול לעשות ראש-הלישכה, הגלוחה אל השר שלו בכנסת-הוועיקים? אילו משימות דחופות ממתנינות למזכירים ולמזכירות המלווים את השר בביקורו בג'הילדים העירוניים?

מכיוון שזמנם והזכותם של כל אלה עולים בכסף רב, מזכרחה להיות סיבה לנוכחותם באירוע, המתרחש הרחק ממישרדיהם.

מ ובן שיש להם תפקיד, הוא חשוב מאד.

עליהם להיות נוכחים.

מנהיג הבא לבקר סתם — נוהג לבדו במכונית, עוצר, יוצא, פוסע כאחד האדם לעבר המארח, לוחץ את ידו והולך עימו למקום האירוע — מנהיג כזה מוציא לעצמו תעודת-עניינות. אין הוא מנהיג כלל.

זהו כלל חשוב: מנהיג שאין לו פמליה אינו מנהיג.

הפמליה חשובה כרקע למנהיג. בעצם קיומה היא מכריזה: הנהו, המנהיג! הוא חשוב! הוא בכיר! הוא עצום!

וגם המשתתפים באירוע והציר פים כמלווייה קולטים את המסר: מנהיג שיש לו פמליה כה גדולה — הריהו מוכרח להיות חשוב ונישא מעם.

אם הפמליה מתודרכת כראוי, היא יכולה להגביר את הרושם הזה. אנשיה צריכים לשלוח במנהיג מבטים של הערצה והכנעה, לאורך אנה ואנה על פי רמז ממנו, להמציא לו ניירות, להגיש לו את נאומה, להסתדר סביבו כשהוא יוצא מן המכונית, אחרי שאחד מהם פתח לו את הדלת — וכן הלאה.

פמליה טובה שווה זהב. היא מנפחת את ה"אגו" של המנהיג, מעקה את ה"סמאוס" שלו בעיני חברייה ומבטיחה את מקומו כי צמרת.

ש להבין תופעה זו, כדי לתפוס את תביעתו של אריק שרון ממנום בגין לקבל ליווי צמוד של שומרי-ראש, וגם שיוצא שומר ב"בדקה" מתאימה בפתח חוותו, וכיוצא-באלה דרישות.

אדם תמים יכול לשאול כפלי"א: למה מה דרושים שומרי-ראש לאריק שרון? שומרים — מפני מי? מפני מה?

מפני הברייונים האימתניים של "שלום

קוף-מנהיג: הבאבון אינו זקוק לגורילה*

מתרוצצים אחרי הראש-השומר כשהם נושאים אקדחים טעונים בימיהם לזרועותיהם, זהו גם תפקידם היחיד.

מ בחינה זו אין הבדל בין אריק שרון ובין כמה וכמה מעמיתיו. מי רוצה להרוג את ייגאל ידין? מי רוצה להתנכל לו, לירות בו כדור, לנעוץ

* קוף מסוג הדיבראצה. תמונה זו פורסמה בעיתון בהונג-קונג, הטוען כי הקוף, מזכיר מנהיג דתי מסויים במירח התיכון.

מסיכוייו לשמש מטרה להתנקשות. אם כן, מדוע הוא זקוק לשומרי-ראש? מדוע העניק לו ראש-הממשלה שמירה זו, אף ששרות-הביטחון-הכללי חיווה את דעתו המיקצועית שאין בה צורך?

האם איש זה, המוחזק כגיבור לאומי, חי בעולם של פחדים? האם הוא לוקה, חלילה, בשגעון של רדיפה? **התשובה היא שאין כל קשר בין שומרי-הראש ובין סכנה כלשהי. שומרי-הראש אינם אלא סמל של מעמד, חלק מפמליה.**

לכאורה, ועל פי החוק, כל שרי ישראל

ה הגיון הפשוט אומר שסכנה של התנקשות גופנית אינה מרחפת על אותם המשמיעים את הסיסמות המקובלות על הרוב המכריע של הציבור, אלא דווקא על אותם השותפים נגד הורם, האומרים דברים שהם בלתי-פופולריים, מרגיזים ושנואים.

חיוו של מאיר וילנר, למשה, בוודאי נתונים בסכנה גדולה יותר מאשר חיוו של שימחה ארליך.

ואם מותר להוסיף נימה אישית: כמי שכבר שימש פעמיים בחייו מטרה להתנקשויות חמורות, נוסף על שלוש פצצות ומעשה-הצחה אחד במישרדו, יש לי נסיון כלשהו בסוגיה זו. לא ביקשתי שמירה מטעם שרות-הביטחון-הכללי, ואילו ביקשתי — לא הייתי זוכה בה. פעמים אחדות היו לי שומרי-ראש (פרטיים ומישרדתיים) במשך כמה ימים, אך בכל פעם ויתרתי עליהם ברצון. כי הם מהווים מיטרד בלתי נסבל לאדם האוהב לחיות את חייו בפרטיות כלשהי. העדפתי אמצעי-ביטחון אחרים.

אולם מנהיג לאומי אינו יכול להרשות לעצמו פרטיות. המיטרד הוא כאין וכאפס בעיניו לעומת ההכרזה הפומבית, החזותית, על מעמדו הרם והנישא.

ס ברתי שזוהי תופעה ישראלית מובהקת. עד שבא דסמונד מוריס והאיר את עיני. מוריס הוא אחד העוסקים במדע הקרוי אתולוגיה — חקר ההתנהגות של בעלי-החיים, בעיקר מתוך מגמה להבין בעזרתה את התנהגותם של בני-אדם. טיפירו במרתק (המשך בעמוד 44)